UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu kolmas jaosto)

8 päivänä lokakuuta 2025*

Energia – Sähkön sisämarkkinat – Sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevat suuntaviivat – Asetuksen (EU) 2017/2195 1 artiklan 6 ja 7 kohta – Automaattisesti aktivoitavien taajuuden palautusreservien tasesähkön vaihdon eurooppalainen kauppapaikka – Se, ettei Sveitsin siirtoverkonhaltija ole mukana – Valitus ACERin valituslautakunnalle – Muutoksenhakua koskevat erityiset edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt – Asetuksen (EU) 2019/942 28 artikla – Tutkimatta jättäminen valituslautakunnassa asiavaltuuden puuttumisen vuoksi – Toimi ei koske kantajaa suoraan – Lainvastaisuusväite

Asiassa T-558/23,

Swissgrid AG, kotipaikka Aarau (Sveitsi), edustajinaan asianajajat P. De Baere, P. L'Ecluse, K. T'Syen, V. Lefever ja V. Ion,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER), asiamiehinään P. Martinet ja E. Tremmel, avustajinaan asianajajat B. Creve ja T. Kölsch,

vastaajana,

jota tukee

Euroopan komissio, asiamiehinään O. Beynet, T. Scharf, B. De Meester ja C. Hödlmayr,

väliintulijana,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto),

toimien päätösneuvottelussa kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Škvařilová-Pelzl sekä tuomarit I. Nõmm (esittelevä tuomari), G. Steinfatt, D. Kukovec ja R. Meyer,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Kurme,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa esitetyn,

ottaen huomioon 12.3.2025 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Kantaja Swissgrid AG vaatii SEUT 263 artiklaan perustuvalla kanteellaan kumoamaan Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) valituslautakunnan 29.6.2023 tekemän päätöksen A-008-2022, jolla jätettiin tutkimatta valitus 30.9.2022 tehdystä ACERin päätöksestä 15/2022 (jäljempänä riidanalainen päätös).

Asian tausta

2 Kantaja on Sveitsin oikeuden mukaisesti perustettu osakeyhtiö, joka on Sveitsin ainoa sähkön siirtoverkon haltija (jäljempänä siirtoverkonhaltija).

3 Kantaja ja eräät muut siirtoverkonhaltijat tekivät vuonna 2018 yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa virallistettiin ehdot niiden osallistumiselle hankkeeseen, jonka oli määrä johtaa automaattisen taajuudenpalautuksen ja järjestelmän toimintavakauden kansainvälisen koordinoinnin kauppapaikkaan (Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation, jäljempänä Picasso).

4 Euroopan komissio antoi verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta 13.7.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 (EUVL 2009, L 211, s. 15) nojalla sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista 23.11.2017 annetun asetuksen (EU) 2017/2195 (EUVL 2017, L 312, s. 6), jossa säädetään yhteisten eurooppalaisten kauppapaikkojen perustamisesta epätasapainon netotusprosessin toteuttamista varten ja taajuuden palautusreserveistä ja korvaavista reserveistä peräisin olevan tasesähkön vaihdon mahdollistamisesta (kymmenes perustelukappale), ja sen 20 artiklassa erityisesti automaattisesti aktivoitavien taajuuden palautusreservien tasesähkön vaihdon eurooppalaisesta kauppapaikasta.

5 ACER teki 24.6.2020 automaattisesti aktivoitavien taajuuden palautusreservien tasesähkön vaihdon eurooppalaisen kauppapaikan (jäljempänä aFRR-kauppapaikka) perustamista koskevan päätöksen 02/2020, jonka liitteenä oli mainitun aFRR-kauppapaikan täytäntöönpanopuitteet (jäljempänä täytäntöönpanopuitteet).

6 Täytäntöönpanopuitteiden 2 artiklan 1 kohdan l alakohdan mukaan ”jäsenenä olevalla siirtoverkonhaltijalla” tarkoitetaan ”mitä tahansa siirtoverkonhaltijaa, joka on liittynyt aFRR-kauppapaikkaan”, ja 2 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaan ”osallistuvalla siirtoverkonhaltijalla” tarkoitetaan ”jäsenenä olevaa siirtoverkonhaltijaa, joka käyttää aFRR-kauppapaikkaa aFRR-tasesähkön standardituotteiden kauppaan”.

7 Täytäntöönpanopuitteiden 2 artiklan 1 kohdan n alakohdassa todettiin, että Picasso ”oli aFRR-kauppapaikkaa kohti kehittyvä täytäntöönpanohanke”, ja sen 5 artiklan 2 kohdassa määrättiin, että ”jäseninä olevat siirtoverkonhaltijat sopivat aFRR-kauppapaikan täytäntöönpanohankkeesta, joka perustuu Picasso-täytäntöönpanohankkeeseen, joka muuttuu aFRR-kauppapaikan täytäntöönpanohankkeeksi näiden aFRR-kauppapaikan täytäntöönpanopuitteiden hyväksymisen jälkeen”.

8 Picasson jäseninä olevat siirtoverkonhaltijat, mukaan lukien kantaja, tekivät 1.7.2020 Picasso-kauppapaikkaa koskevan yhteistyösopimuksen, joka korvasi aikaisemman pöytäkirjan (jäljempänä Picasso-yhteistyösopimus). Tämän sopimuksen yläpuolella on kaikille kauppapaikoille yhteinen tasehallinnan kauppapaikkoja koskeva pääsopimus, joka myös tuli voimaan 1.7.2020 (jäljempänä pääsopimus).

9 Komission energian pääosaston johtaja korosti 17.12.2020 päivätyssä kirjeessä, ettei hän näe syytä tehdä päätöstä Sveitsin osallistumisesta eurooppalaisiin tasehallinnan kauppapaikkoihin asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan mukaisesti. Kantaja nosti kirjeestä kanteen, joka jätettiin tutkimatta 21.12.2022 annetulla määräyksellä Swissgrid v. komissio (T-127/21, ei julkaistu, EU:T:2022:868). Määräys kumottiin 13.2.2025 annetulla tuomiolla Swissgrid v. komissio (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

10 Sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto, jäljempänä Sähkö-ENTSO, antoi 31.3.2022 ACERille täytäntöönpanopuitteiden 17 artiklan mukaisesti ehdotuksen mainittujen täytäntöönpanopuitteiden muuttamisesta niissä määriteltyjä tehtäviä hoitavien toimijoiden nimeämisen osalta.

11 ACER teki 30.9.2022 päätöksen 15/2022 täytäntöönpanopuitteiden muuttamisesta. Kyseisen päätöksen liitteessä I olevan 1 artiklan b alakohdassa muutettiin täytäntöönpanopuitteiden 2 artiklan 1 kohdan m alakohdassa olevaa jäsenenä olevan siirtoverkonhaltijan määritelmää siten, että se kattaa vastedes ”kaikki siirtoverkonhaltijat, joihin sovelletaan asetusta [2017/2195] ja jotka ovat liittyneet aFRR-kauppapaikkaan, mukaan lukien useammasta siirtoverkonhaltijasta koostuvien [taajuudensäätö]alueiden siirtoverkonhaltijat”.

12 Kantaja valitti kyseisestä päätöksestä 30.11.2022 ACERin valituslautakuntaan.

13 Valituslautakunta katsoi riidanalaisessa päätöksessä, että päätös 15/2022 ei ollut toimi, joka saattoi vaikuttaa kantajan oikeusasemaan, joten ei ollut tarpeen tutkia tarkemmin, koskiko kyseinen päätös kantajaa suoraan ja erikseen Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta 5.6.2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/942 (EUVL 2019, L 158, s. 22) 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, ja jätti näin ollen kantajan valituksen tutkimatta. Valituslautakunta

– muistutti, että valitusten tutkittavaksi ottamista asetuksen 2019/942 28 artiklan 1 kohdan nojalla on tarkasteltava SEUT 263 artiklaa koskevan oikeuskäytännön valossa, ja päätteli tästä, että oli tarkistettava, oliko päätöksellä 15/2022 sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi

– katsoi, että asetuksesta 2017/2195 seuraa, että ainoastaan unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluvat siirtoverkonhaltijat voivat olla mukana kyseisen asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa kauppapaikoissa (poikkeuksena sveitsiläiset siirtoverkonhaltijat tasehallinnan standardituotteiden vaihdon eurooppalaisten kauppapaikkojen osalta edellyttäen, että komissio on tehnyt tällaisen päätöksen mainitun asetuksen 1 artiklan 7 kohdan nojalla)

– päätteli edellä esitetystä, että koska komissio ei ollut tehnyt asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan mukaista päätöstä, päätöksessä 15/2022 ainoastaan sovellettiin asetuksen 2017/2195 1 artiklaa ja että kantajan osallistuminen ei riippunut ACERin vaan komission päätöksestä

– hylkäsi kantajan väitteen, jonka mukaan se oli ollut aFRR-kauppapaikan jäsen ennen päätöksen 15/2022 tekemistä, ja korosti, ettei kantajaa ollut koskaan hyväksytty kyseisen kauppapaikan jäseneksi, että päätöstä 03/2020 ei ollut osoitettu sille, että asetusta 2017/2195 oli sovellettu 18.12.2017 alkaen ja että sen 1 artiklaa ei ollut muutettu.

Asianosaisten vaatimukset

14 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

– velvoittaa ACERin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

15 ACER vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen ja

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen ja

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

17 Kantaja esittää kanteensa tueksi kolme kanneperustetta.

18 Ensimmäinen kanneperuste koskee oikeudellista virhettä siltä osin kuin valituslautakunta tulkitsi virheellisesti asetusta 2017/2195 katsomalla sen edellyttävän, että komission on tehtävä asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan mukainen päätös, jotta kantaja voisi osallistua aFRR-kauppapaikkaan.

19 Toinen kanneperuste koskee arviointivirhettä sovellettaessa asetuksen 2019/942 28 artiklan 1 kohtaa käsiteltävän asian tilanteeseen. Kantaja väittää, että valituslautakunta katsoi virheellisesti, että päätöksestä 15/2022 tehty valitus oli jätettävä tutkimatta.

20 Kantaja esittää toissijaisesti esittämällään kolmannella kanneperusteella SEUT 277 artiklaan perustuvan lainvastaisuusväitteen asetuksesta 2017/2195 siltä varalta, että kyseistä asetusta olisi tulkittava siten, että siinä kielletään unionin siirtoverkonhaltijoita ottamasta kantajaa mukaan aFRR-kauppapaikkaan.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee oikeudellista virhettä asetuksen N:o 2017/2195 tulkinnassa

21 Kantaja moittii valituslautakuntaa siitä, että se katsoi, että kantajan osallistuminen aFRR-kauppapaikkaan oli mahdollista vain, jos komissio tekee tätä koskevan päätöksen asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan nojalla, ja että tällaista päätöstä ei ollut tehty. Se väittää lähinnä, että valituslautakunnan olisi pitänyt katsoa, että kantajan osallistuminen kyseiseen kauppapaikkaan oli mahdollista, koska ensinnäkin kyseisen asetuksen 1 artiklan 6 kohdassa mainitut osallistumisedellytykset täyttyivät niiden riskien vuoksi, joita sen osallistumattomuus aiheuttaa verkon käyttövarmuudelle, koska toiseksi syyt, joiden vuoksi komissio kieltäytyi hyväksymästä kantajan osallistumista 17.12.2020 päivätyssä kirjeessä, olivat virheellisiä, koska kolmanneksi valituslautakunnalla on oltava toimivalta tarkistaa, täyttyvätkö osallistumisedellytykset ja koska neljänneksi 21.12.2022 annetulla määräyksellä Swissgrid v. komissio (T-127/21, ei julkaistu, EU:T:2022:868), jolla kantajan 17.12.2020 päivättyä kirjettä koskeva kumoamiskanne jätettiin tutkimatta, ei ole merkitystä. Tältä osin se muistutti istunnossa, että kyseinen määräys kumottiin 13.2.2025 annetulla tuomiolla Swissgrid v. komissio (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

22 ACER ja komissio katsovat, ettei valituslautakunta tehnyt väitettyä oikeudellista virhettä. ACER korostaa lisäksi, että kantajan ensimmäistä kertaa vastauskirjelmässään esittämät väitteet on jätettävä tutkimatta.

23 Aluksi on hylättävä ACERin oikeudenkäyntiväite, jonka mukaan kantajan vastauskirjelmässään esittämät väitteet on jätettävä tutkimatta sillä perusteella, että ne rinnastuvat uuden kanneperusteen esittämiseen liian myöhään.

24 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 84 artiklan 1 kohdan mukaan asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu kirjallisen käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin. Peruste, jolla laajennetaan aikaisemmin – nimenomaisesti tai implisiittisesti – kannekirjelmässä esitettyä perustetta ja jolla on läheinen yhteys tähän perusteeseen, on kuitenkin otettava tutkittavaksi. Uuden argumentin pitäminen aikaisemmin esitetyn kanneperusteen tai väitteen laajentamisena edellyttää sitä, että tällainen argumentti on riittävän läheisessä yhteydessä kannekirjelmässä alun perin esitettyihin kanneperusteisiin tai väitteisiin, siten, että sen voitaisiin katsoa seuranneen oikeudenkäyntimenettelyssä käydyn näkemystenvaihdon tavanomaisesta kehityksestä (ks. tuomio 20.11.2017, Petrov ym. v. parlamentti, T-452/15, EU:T:2017:822, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 On todettava, että kantaja väitti jo kannekirjelmässään lähinnä, ettei valituslautakunta voinut tukeutua siihen, ettei päätöstä, jolla kantajalle annetaan lupa osallistua aFRR-kauppapaikkaan, ollut tehty. Kun kantaja väitti vastauskirjelmässään, että valituslautakunnan olisi pitänyt tutkia se, oliko kantajan osallistumista koskeva komission kanta perusteltu, tai ainakin se, täyttyivätkö osallistumisedellytykset, se siten vain kehitteli kannekirjelmässään esittämiään perusteluja.

26 Asetuksen 2017/2195 1 artiklan, jonka otsikko on ”Kohde ja soveltamisala”, 6 kohdassa säädetään, että ”tasesähkön standardituotteiden vaihdon eurooppalaiset kauppapaikat voidaan avata Sveitsissä toimiville markkinatoimijoille ja siirtoverkonhaltijoille edellyttäen, että sen kansallisessa lainsäädännössä pannaan täytäntöön sähkömarkkinoita koskevan unionin lainsäädännön keskeiset säännökset ja että unionin ja Sveitsin välisestä sähköyhteistyöstä on

tehty hallitustenvälinen sopimus, tai jos Sveitsin jättäminen kauppapaikkojen ulkopuolelle voi johtaa sellaisiin Sveitsin kautta kulkeviin suunnittelemattomiin fyysisiin sähkövirtauksiin, jotka voivat vaarantaa alueen sähköjärjestelmän käyttövarmuuden”.

27 Asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdassa säädetään, että ”komissio päättää Sveitsin osallistumisesta tasesähkön standardituotteiden vaihdon eurooppalaisiin kauppapaikkoihin [ACERin] ja kaikkien siirtoverkonhaltijoiden antaman lausunnon perusteella 4 artiklan 3 kohdassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti sillä edellytyksellä, että 6 kohdassa säädetyt ehdot täyttyvät. Sveitsin siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien on oltava yhdenmukaisia unionissa toimivien siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien kanssa, jotta tasehallintamarkkinat voivat toimia sujuvasti unionin tasolla ja luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille sidosryhmille”.

28 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. tuomio 14.3.2024, VR Bank Ravensburg-Weingarten, C-536/22, EU:C:2024:234, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 On todettava, että sekä asetuksen 2017/2195 sanamuotoon ja asiayhteyteen perustuvasta tulkinnasta seuraa, että vaikka asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 kohdassa säädetään tilanteista, joissa sveitsiläiset siirtoverkonhaltijat voidaan hyväksyä tasehallinnan standardituotteiden eurooppalaisille kauppapaikoille ja joihin kuuluu muun muassa se tilanne, että suunnittelemattomat fyysiset sähkövirtaukset kulkevat Sveitsin kautta ja voivat vaarantaa alueen sähköjärjestelmän käyttövarmuuden, saman artiklan 7 kohdassa säädetään menettelystä, jota on noudatettava tällaisen hyväksynnän saamiseksi.

30 Tältä osin asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan sanamuoto on selkeä. Tästä seuraa, että vaikka ACERin ja unionin siirtoverkonhaltijoiden on annettava lausuntonsa, päätösvalta on komissiolla, ja sen on tätä harkintavaltaa käyttäessään otettava huomioon paitsi vaikutukset verkon käyttövarmuuteen myös varmistettava, että sveitsiläisten siirtoverkonhaltijoiden oikeudet ja velvollisuudet ovat yhdenmukaisia unionin siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja vastuiden kanssa.

31 Tästä seuraa ensinnäkin, että valituslautakunta katsoi perustellusti, että koska komissio ei ollut tehnyt asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan mukaista päätöstä, kantajalla ei ollut oikeutta osallistua aFRR-kauppapaikkaan, koska on selvää yhtäältä, että kyseinen kauppapaikka kuuluu asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdassa käytetyn tasesähkön standardituotteiden vaihdon eurooppalaisen kauppapaikan käsitteen alaan, ja toisaalta, ettei komissio ole tehnyt mitään tätä koskevaa päätöstä.

32 Toiseksi ja edellä mainitun seurauksena on todettava, että koska asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 ja 7 kohdasta ilmenee, että komission tehtävänä on päättää Sveitsin osallistumisesta kauppapaikkoihin ja tässä yhteydessä tutkia, täyttyvätkö mainitun asetuksen 1 artiklan 6 kohdassa säädetyt edellytykset, kantaja moittii valituslautakuntaa virheellisesti siitä, ettei se tutkinut, täyttyivätkö mainitut edellytykset tai olisiko komission pitänyt tehdä päätös kyseisen asetuksen 1 artiklan 7 kohdan nojalla.

33 Samoin on todettava, että kantajan moitteilla, jotka koskevat 17.12.2020 päivättyyn kirjeeseen sisältyviä arviointeja kantajan aFRR-kauppapaikkaan osallistumattomuuden vaikutuksista verkon käyttövarmuuteen, ja viittauksella 13.2.2025 annettuun tuomioon Swissgrid v. komissio

(C-121/23 P, EU:C:2025:83), jolla kumottiin 21.12.2022 annettu määräys Swissgrid v. komissio (T-127/21, ei julkaistu, EU:T:2022:868), jolla oli jätetty tutkimatta kantajan kyseisestä kirjeestä nostama kumoamiskanne, ei ole merkitystä.

34 Vaikka unionin yleinen tuomioistuin olisi asian T-127/21 käsittelyn jatkamisen jälkeen kumonnut 17.12.2020 päivättyyn kirjeeseen mahdollisesti sisältyvän epäävän päätöksen, tällaisella kumoamisella ei olisi vastaavia vaikutuksia kuin asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan nojalla annettavalla komission päätöksellä, jolla annetaan Sveitsille lupa osallistua aFRR-kauppapaikkaan. SEUT 264 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan kumoamisen vaikutukset rajoittuvat kyseessä olevan päätöksen taannehtivaan poistamiseen oikeusjärjestyksestä. Asianosaiset olisivat siten samassa tilanteessa, jossa ne olivat ennen ajankohtaa 17.12.2020 ja jolle on ominaista se, ettei komissio ollut tehnyt asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan nojalla päätöstä Sveitsin osallistumisen sallimisesta.

35 Kolmanneksi myöskään kantajan viittaus siihen, että ACERin ja valituslautakunnan on ”unionin tuomioistuinjärjestelmässä olevan vakavan aukon” välttämiseksi voitava tutkia, täyttyivätkö kantajan aFRR-kauppapaikkaan osallistumisen edellytykset, ei voi menestyä.

36 Kantaja väittää lähinnä, että asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 ja 7 kohdan tuomioistuinvalvonnassa on aukko, joka on vastoin oikeusunionia, jossa unionin toimielimet, elimet ja laitokset ovat sellaisen valvonnan alaisia, jonka kohteena on niiden toteuttamien toimien yhteensopivuus erityisesti perussopimuksen ja yleisten oikeusperiaatteiden kanssa (tuomio 23.4.1986, Les Verts v. parlamentti, 294/83, EU:C:1986:166, 23 kohta; ks. myös tuomio 26.6.2012, Puola v. komissio, C-336/09 P, EU:C:2012:386, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Tältä osin on todettava, että koska asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu päätös kuuluu komission toimivaltaan, kantaja voi siinä tapauksessa, että se katsoo, että komissio kieltäytyy virheellisesti tekemästä tällaista päätöstä, käyttää SEUT 265 artiklassa määrättyä oikeussuojakeinoa sellaista laiminlyöntiä vastaan, joka perustuu pidättymiseen antamasta ratkaisua tai ottamasta kantaa (tuomio 13.7.1971, Deutscher Komponistenverband v. komissio, 8/71, EU:C:1971:82, 2 kohta; ks. myös tuomio 19.11.2013, komissio v. neuvosto, C-196/12, EU:C:2013:753, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

38 Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka koskee arviointivirhettä sovellettaessa asetuksen 2019/942 28 artiklan 1 kohtaa käsiteltävän asian tilanteeseen

39 Kantaja väittää, että valituslautakunta sovelsi asetuksen 2019/942 28 artiklan 1 kohtaa virheellisesti katsoessaan, ettei päätöksellä 15/2022 muutettu kantajan oikeusasemaa selvästi. Ensimmäisessä osassa kantaja moittii valituslautakuntaa siitä, ettei se ottanut huomioon sitä, että päätöksellä 15/2022 asetettiin kantajan osallistumiselle aFRR-kauppapaikkaan lisäedellytys verrattuna täytäntöönpanokehykseen, sellaisena kuin ne olivat päätöksen 03/2020 mukaisina, koska enää ei riittänyt, että kantajalle annetaan asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä lupa osallistua siihen, vaan tämän lisäksi edellytettiin, että kantajaan sovelletaan unionin oikeutta. Toisessa osassa se katsoo, että valituslautakunta sivuutti virheellisesti päätöksen 15/2022 vaikutukset sopimuksiin, joiden osapuolena kantaja oli.

40 ACER, jota komissio tukee, katsoo, ettei valituslautakunta soveltanut asetuksen 2019/942 28 artiklan 1 kohtaa virheellisesti. ACER väittää myös, että valitusperusteen toinen osa on jätettävä tutkimatta.

41 Valituslautakunta totesi riidanalaisen päätöksen 62–67 kohdassa, ettei päätöksellä 15/2022 ollut sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voisivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi, perustelunaan ensinnäkin se, että kyseistä oikeudellista tilannetta ei säännelty päätöksellä 15/2022 vaan asetuksella 2017/2195, toiseksi se, että koska päätökseen 03/2020 perustuvaa oikeutta osallistua aFRR-kauppapaikkaan ei ollut, ei voitu katsoa, että päätös 15/2022 koskisi kantajaa suoraan ja erikseen, ja kolmanneksi se, että kantajan aiempi osallistuminen kauppapaikkoja koskeviin hankkeisiin tai niihin liittyviin sopimuksiin oli merkityksetöntä.

42 Asetuksen 2019/942 28 artiklan, jonka otsikkona on ”Päätökset, joihin voidaan hakea muutosta”, 1 kohdassa säädetään, että ”luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, sääntelyviranomaiset mukaan lukien, voivat hakea muutosta 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettuun päätökseen, joka on osoitettu näille tai joka koskee näitä suoraan ja erikseen, vaikka se olisi osoitettu muulle henkilölle”.

43 Koska kyseinen säännös on saanut vaikutteita kumoamiskanteen nostamista unionin tuomioistuimessa koskevasta säännöksestä ja erityisesti SEUT 263 artiklan neljännen kohdan ensimmäisestä osasta, sitä on tulkittava viimeksi mainittua määräystä koskevan oikeuskäytännön valossa.

44 Tältä osin on muistutettava yhtäältä, että luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kumoamiskanteen vain, jos kyseessä olevan toimen sitovat oikeusvaikutukset voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi. Toisaalta on todettava tarkemmin sellaisesta toimesta, jota ei ole osoitettu kantajalle, nostettavasta kumoamiskanteesta, että kyseinen vaatimus on osittain päällekkäinen SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa asetettujen vaatimusten, joiden mukaan riidanalaisen toimen on koskettava kantajaa suoraan ja erikseen, kanssa (ks. vastaavasti tuomio 13.10.2011, Deutsche Post ja Saksa v. komissio, C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, 37 ja 38 kohta).

45 Siltä osin kuin on kyse edellytyksestä, jonka mukaan toimen on koskettava luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä suoraan, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että kyseinen edellytys vaatii täyttyäkseen sen, että toimella on välittömiä vaikutuksia henkilön oikeusasemaan ja ettei se jätä niille, joille se on osoitettu ja joiden tehtävänä on sen toimeenpano, lainkaan harkintavaltaa, jolloin toimeenpano on täysin automaattista ja perustuu yksinomaan unionin lainsäädäntöön eikä edellytä välissä olevien sääntöjen soveltamista (ks. tuomio 13.3.2008, komissio v. Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

46 Siltä osin kuin on kyse siitä, koskeeko toimi kantajaa erikseen, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö kuin se, jolle toimi on osoitettu, voi väittää, että toimi koskee sitä erikseen SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla ainoastaan silloin, kun toimi vaikuttaa niiden oikeudelliseen asemaan niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (tuomio 15.7.1963, Plaumann v. komissio, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223; ks. myös tuomio 27.2.2014, Stichting Woonlinie ym. v. komissio, C-133/12 P, EU:C:2014:105, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

47 Kanneperusteen kahta osaa on tarkasteltava näiden seikkojen valossa.

Kanneperusteen ensimmäinen osa

48 Ensimmäisessä osassa kantaja väittää, että päätöksellä 15/2022 asetettiin sen osallistumiselle lisäedellytys sen edellytyksen lisäksi, että komission on tehtävä luvan myöntämistä koskeva päätös asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan nojalla. Kantaja väittää lähinnä, että siinäkin tapauksessa, että se saisi komissiolta mainitun 1 artiklan 7 kohdan nojalla päätöksen, jolla sen sallittaisiin osallistuvan aFRR-kauppapaikkaan, kantaja ei vastaisi ”jäsenenä olevan siirtoverkonhaltijan” määritelmää, sellaisena kuin se sisältyy täytäntöönpanopuitteisiin sen jälkeen, kun niitä muutettiin päätöksellä 15/2022.

49 Tältä osin on riittävää korostaa, että tällainen väite perustuu täytäntöönpanopuitteiden, sellaisena kuin ne ovat muutettuna päätöksellä 15/2022, virheelliseen tulkintaan. Jäsenenä olevan siirtoverkonhaltijan määritelmään nyttemmin sisältyvää siirtoverkonhaltijan, johon asetusta 2017/2195 sovelletaan, käsitettä (ks. edellä 11 kohta) voidaan nimittäin tulkita siten, että se käsittää kantajan, vain siinä tapauksessa, että kantaja on saanut komissiolta päätöksen, jolla hyväksytään sen osallistuminen aFRR-kauppapaikkaan asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdan nojalla.

50 Koska päätös 15/2022 tehtiin asetuksen 2017/2195 nojalla, täytäntöönpanopuitteiden, sellaisena kuin ne ovat muutettuna kyseisellä päätöksellä, säännöksiä on nimittäin tulkittava kyseisen asetuksen säännösten mukaisesti, paitsi jos niiden merkitys on selvä ja yksiselitteinen, eivätkä ne siis edellytä minkäänlaista tulkintaa (ks. vastaavasti tuomio 15.9.2021, Daimler v. komissio, T-359/19, EU:T:2021:568, 92 kohta).

51 Koska asetuksessa 2017/2195 säädetään nimenomaisesti sveitsiläisten siirtoverkonhaltijoiden osallistumisesta sen 1 artiklan 6 ja 7 kohdassa säädettyjen edellytysten ja yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti, tästä seuraa väistämättä, että täytäntöönpanopuitteiden 2 artiklan 1 kohdan q alakohdassa olevaa käsitettä ”siirtoverkonhaltija, johon asetusta [2017/2195] sovelletaan”, on tulkittava siten, että se kattaa sveitsiläisen siirtoverkonhaltijan, jonka osallistuminen on hyväksytty kyseisen asetuksen nojalla.

52 Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

Kanneperusteen toinen osa

53 Toisessa osassa kantaja vetoaa Picasso-yhteistyösopimuksen täytäntöönpanopuitteiden sanamuodon muuttamisen vaikutuksiin tueksi väitteelleen siitä, että päätöksellä 15/2022 muutettiin sen oikeusasemaa selvästi.

– *ACERin riitauttama toisen osan tutkittavaksi ottaminen*

54 ACER katsoo, että kanneperusteen toinen osa on jätettävä tutkimatta, koska kantaja ei toimittanut kannekirjelmänsä liitteenä jäljennöstä Picasso-yhteistyösopimuksesta ja viittaa vain epämääräisesti ja yleisesti sen sisältöön.

55 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisen kohdan, jota sovelletaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävään menettelyyn saman perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla, ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdan mukaan kannekirjelmässä on mainittava oikeudenkäynnin kohde sekä perusteet ja perustelut, joihin asiassa vedotaan, ja yhteenveto kyseisistä perusteista. Näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tarvittaessa ratkaista kanteen ilman muita tietoja. Oikeusvarmuuden ja hyvän lainkäytön takaamiseksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu, käyvät ainakin pääpiirteittäin ilmi itse kannekirjelmästä ja ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (ks. vastaavasti määräys 28.4.1993, De Hoe v. komissio, T-85/92, EU:T:1993:39, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kanteessa on näin ollen nimenomaisesti selitettävä, mitä kanteen perustana oleva oikeudellinen peruste sisältää, eikä pelkkä ylimalkainen viittaaminen tähän perusteeseen täytä työjärjestyksessä asetettuja vaatimuksia. Edellytykset ovat vastaavat, kun kanneperusteen tueksi esitetään väite (ks. tuomio 25.3.2015, Belgia v. komissio, T-538/11, EU:T:2015:188, 131 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja määräys 27.11.2020, PL v. komissio, T-728/19, ei julkaistu, EU:T:2020:575, 64 kohta).

56 Kantaja väittää ensinnäkin, että sillä on Picasso-yhteistyösopimuksen nojalla sopimusperusteinen oikeus osallistua aFRR-kauppapaikkaan. Toiseksi se katsoo, että täytäntöönpanopuitteista, sellaisena kuin ne ovat päätöksen 15/2022 liitteessä, seuraa, että kantaja menettää tällaisen sopimusperusteisen oikeuden. Kolmanneksi se päättelee unionin yleisen tuomioistuimen 11.7.2007 antamassaan tuomiossa Alrosa v. komissio (T-170/06, EU:T:2007:220, 39 kohta) ja 12.12.2018 antamassaan tuomiossa Groupe Canal + v. komissio (T-873/16, EU:T:2018:904, 22–27 kohta) omaksumaa kantaa analogisesti soveltaen, että päätöksellä 15/2022 muutettiin sen oikeusasemaa selvästi.

57 Tällainen perustelu on täysin työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdan mukainen.

58 ACERin kyseenalaistus kohdistuu pikemminkin siihen, ettei kantaja esittänyt näyttöä tällaisen perustelun taustalla olevasta tosiseikkoja koskevasta olettamasta eli Picasso-yhteistyösopimukseen perustuvasta sopimusperusteisesta oikeudesta osallistua aFRR-kauppapaikkaan, koska kantaja ei toimittanut kannekirjelmänsä liitteenä jäljennöstä kyseisestä sopimuksesta.

59 Pitää paikkansa, että kantaja ei esittänyt Picasso-yhteistyösopimuksen jäljennöstä kannekirjelmänsä liitteenä. Vastauskirjelmässään se perusteli jäljennöksen puuttumista kyseessä olevan asiakirjan monimutkaisuudella ja pituudella sekä sillä, että sen esittäminen oli kantajan mielestä tarpeetonta, mutta esitti niitä koskevan pyynnön saada esittää uutta näyttöä. Prosessinjohtotoimen jälkeen kantaja toimitti unionin yleiselle tuomioistuimelle jäljennöksen Picasso-yhteistyösopimuksesta ja pääsopimuksesta.

60 Työjärjestyksen 85 artiklan 1 kohdan mukaan ”todisteet ja pyynnöt näytön esittämiseksi on esitettävä ensimmäisessä kirjelmien vaihdossa”, ja sen 2 kohdan mukaan ”varsinaiset asianosaiset voivat vielä kantajan vastauksessa ja vastaajan vastauksessa esittää lausumiensa tueksi uusia todisteita ja pyytää saada esittää näyttöä, jos niiden esittämiseen vasta silloin on pätevä syy”.

61 On todettava, että kantaja perusteli viivästymisen näytön esittämistä koskevassa pyynnössään työjärjestyksen 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla korostamalla lähinnä katsovansa, ettei sen ollut tarpeen osoittaa, että sillä oli sopimusperusteinen oikeus osallistua aFRR-kauppapaikkaan.

62 Tältä osin on todettava, että kantaja on jo valituslautakunnalle tekemästään valituksesta lähtien väittänyt, että päätös 15/2022 vaikutti sen sopimusperusteisiin oikeuksiin, kuten valituslautakunta tiivisti riidanalaisen päätöksen 48 kohdassa. Valituslautakunta kuitenkin hylkäsi tämän väitteen pikemminkin merkityksettömänä kuin sen vuoksi, ettei kantaja olisi näyttänyt toteen oikeuksia, joihin se vetosi, ja korosti riidanalaisen päätöksen 64 kohdassa, että aikaisempaan kauppapaikkahankkeisiin tai sopimusjärjestelyihin osallistumiseen ei voitu vedota tavalla, joka kyseenalaistaisi asetuksen 2017/2195 erityiset säännökset. Kantaja saattoi siis perustellusti katsoa, ettei sen tarvinnut osoittaa sellaisten sopimusperusteisten oikeuksien olemassaoloa, joiden aineellista paikkansapitävyyttä valituslautakunta ei ollut kyseenalaistanut.

63 ACERin esittämä oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä.

– *Toisen osan aineellinen tutkiminen*

64 Kanneperusteen tämän osan aineellisesta tutkimisesta on todettava, että kantaja on sekä pääsopimuksen että Picasso-yhteistyösopimuksen allekirjoittaja.

65 Lisäksi on mainittava, että sopimusten, joissa kantaja on osapuolena, tarkoituksena on säännellä aFRR-kauppapaikan toimintaa asetuksen 2017/2195 ja täytäntöönpanopuitteiden jatkumona. Pääsopimuksen, joka on yhteinen kaikille asetuksessa 2017/2195 tarkoitetuille kauppapaikoille, johdantokappaleesta ilmenee, että pääsopimuksen tarkoituksena on määrittää puitteet osapuolten vastavuoroisille velvoitteille, jotka koskevat kyseisten kauppapaikkojen kehittämistä, ylläpitoa ja käyttöä asetuksen 2017/2195 nojalla hyväksyttyjen täytäntöönpanopuitteiden mukaisesti. Samoin Picasso-yhteistyösopimuksen johdanto-osasta ilmenee, että se annettiin asetuksen 2017/2195, täytäntöönpanopuitteiden ja pääsopimuksen jatkumona.

66 Tästä ei kuitenkaan seuraa, että jäsenenä olevan siirtoverkonhaltijan käsitteen määritelmän muuttaminen olisi johtanut siihen, että kantaja ei voinut käyttää sopimusperusteisia oikeuksiaan, ja että sillä olisi näin ollen ollut välittömiä vaikutuksia sen oikeusasemaan edellä 44 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

67 Ensinnäkin on muistutettava, että aFRR-kauppapaikan tarkoituksena on automaattisesti aktivoitavista taajuuden palautusreserveistä peräisin olevien tasesähkön standardituotteiden vaihto.

68 Toiseksi on todettava, ettei kantajalla ollut edes ennen päätöstä 15/2022 ehdotonta sopimusperusteista oikeutta käyttää aFRR-kauppapaikkaa.

69 Asianosaisten kesken on nimittäin riidatonta yhtäältä, että tätä mahdollisuutta ei ole annettu kaikille ”jäseninä oleville siirtoverkonhaltijoille” vaan ainoastaan ”osallistuvina siirtoverkonhaltijoina” pidetyille siirtoverkonhaltijoille, ja toisaalta, että sopimuksissa, joissa kantaja on osapuolena, asetetaan kantajan aFRR-kauppapaikkaan osallistumisen edellytykseksi asetuksen 2017/2195 1 artiklan mukainen komission päätös, kuten muun muassa pääsopimuksen 8.3 kohta osoittaa.

70 Kolmanneksi on todettava, että koska kantajalla ei ennen päätöksen 15/2022 tekemistä ollut kyseisten sopimusten perusteella ja riippumatta sen mahdollisesta luokittelemisesta jäsenenä olevaksi siirtoverkonhaltijaksi sopimusperusteista oikeutta käyttää aFRR-kauppapaikkaa tasesähkön standardituotteiden vaihtoon ilman komission tätä koskevaa päätöstä, ei voida katsoa, että päätöksellä 15/2022 olisi evätty siltä tällainen oikeus ja että kyseisellä päätöksellä olisi näin ollen ollut välittömiä vaikutuksia sen oikeusasemaan edellä 45 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

71 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, ettei valituslautakunta tehnyt oikeudellista virhettä jättäessään valituksen tutkimatta sillä perusteella, että asetuksen 2019/942 28 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyttyneet.

72 Kanneperusteen toinen osa ja näin ollen toinen kanneperuste kokonaisuudessaan on näin ollen hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka on esitetty toissijaisesti ja joka koskee lähinnä asetuksen 2017/2195 lainvastaisuutta

73 Kolmannessa kanneperusteessaan kantaja esittää asetuksesta 2017/2195 SEUT 277 artiklassa tarkoitetun lainvastaisuusväitteen siltä varalta, että asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 ja 7 kohtaa olisi tulkittava siten, että niissä suljetaan pois Sveitsin osallistuminen tasehallinnan kauppapaikkoihin, vaikka tällainen poissulkeminen vaarantaisi verkon käyttövarmuuden.

74 ACER katsoo, että tämä kanneperuste on jätettävä tutkimatta, koska kantaja ei ole nostanut kumoamiskannetta asetuksesta 2017/2195 eikä osoita, että tällaisen kanteen tutkittavaksi ottamisesta olisi ollut epäilyjä.

75 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että esillä olevan asian tilanteessa on hyvän oikeudenhoidon vuoksi perusteltua lausua kantajan esittämästä lainvastaisuusväitteestä aineellisesti tarvitsematta ensin lausua sen tutkittavaksi ottamisesta (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 26.2.2002, neuvosto v. Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, 52 kohta).

76 Lainvastaisuusväite koostuu viidestä osasta, joista ensimmäinen koskee lähinnä sitä, että komissio ymmärsi väärin täytäntöönpanovaltansa ulottuvuuden, toinen sähkön sisämarkkinoista 5.6.2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 (EUVL 2019, L 158, s. 54) 3 artiklan h ja i alakohdan ja 6 artiklan 3 kohdan rikkomista, kolmas SEUT 218 artiklan 6 kohdan rikkomista, neljäs Euroopan talousyhteisön ja Sveitsin valaliiton välillä 22.7.1972 tehdyn sopimuksen (EYVL 1972, L 300, s. 188; jäljempänä vapaakauppasopimus) 13 artiklan 1 kohdan rikkomista ja viides kansainväliseen tapaoikeuteen perustuvan ennalta varautumisen periaatteen loukkaamista.

77 ACER, jota komissio tukee, katsoo, että lainvastaisuusväite on hylättävä.

Kanneperusteen ensimmäinen osa

78 Kantaja väittää, ettei komissiolla ollut toimivaltaa säännellä kysymystä Sveitsin osallistumisesta aFRR-kauppapaikkaan asetuksessa 2017/2195. Se väittää yhtäältä, että Sveitsin osallistuminen aFRR-kauppapaikkaan on säännöstön keskeinen osa, joka ei voi olla täytäntöönpanosäädöksen kohteena. Toisaalta ja joka tapauksessa komissio ylitti kantajan mukaan tätä kysymystä koskevia

säännöksiä antaessaan sille annetun valtuutuksen säätämällä alasta, jota ei mainita asetuksessa 2019/943, ja katsomalla, että sillä on rajoittamaton harkintavalta päättää Sveitsin osallistumisesta tasehallinnan kauppapaikkoihin.

79 Aluksi on mainittava, että asetuksen 2017/2195 oikeusperustana on asetuksen N:o 714/2009 18 artiklan 3 kohdan b ja d alakohta ja 5 kohta. Koska viimeksi mainitun asetuksen 18 artiklan 5 kohdan ensimmäisestä virkkeestä ilmenee, että komissio voi antaa kyseisen artiklan 3 kohdan osalta vain suuntaviivoja, sen toimivalta kuuluu, kun otetaan huomioon EUT-sopimuksen 290 ja 291 artiklassa tehty ero ”delegoidun säädöksen” ja ”täytäntöönpanosäädöksen” välillä, tähän jälkimmäiseen luokkaan. Tämä tulkinta vahvistetaan asetuksessa 2019/943, jolla laadittiin uudelleen asetus N:o 714/2009 ja jonka vastaavassa säännöksessä eli 61 artiklan 4–6 kohdassa viitataan nimenomaisesti ”täytäntöönpanosäädösten” antamiseen.

80 SEUT 291 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos unionin oikeudellisesti velvoittavat säädökset edellyttävät yhdenmukaista täytäntöönpanoa, kyseisillä säädöksillä siirretään täytäntöönpanovaltaa komissiolle tai, tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja SEU 24 ja SEU 26 artiklassa määrätyissä tapauksissa, Euroopan unionin neuvostolle.

81 Kun komissiolle siirretään SEUT 291 artiklan 2 kohdan nojalla täytäntöönpanovaltaa, komission on täsmennettävä lainsäätämisjärjestyksessä hyväksytyn toimen sisältöä sen varmistamiseksi, että se pannaan yhdenmukaisesti täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa (ks. vastaavasti tuomio 15.10.2014, parlamentti v. komissio, C-65/13, EU:C:2014:2289, 43 kohta).

82 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan käsiteltävässä asiassa kyseessä olevaa alaa koskevien keskeisten sääntöjen antaminen kuuluu unionin lainsäätäjän toimivaltaan, ja nämä säännöt on hyväksyttävä perussäännöstössä. Tästä seuraa, että säännökset, joissa vahvistetaan perussäännöstön, jonka antaminen edellyttää unionin lainsäätäjän omiin tehtäviin kuuluvien poliittisten valintojen tekemistä, keskeiset osat, eivät voi olla delegoinnin kohteena eivätkä esiintyä täytäntöönpanosäädöksissä (ks. vastaavasti tuomio 5.9.2012, parlamentti v. neuvosto, C-355/10, EU:C:2012:516, 64–66 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

83 Sen, mitkä osat on luokiteltava keskeisiksi, on perustuttava objektiivisiin tekijöihin, jotka voivat olla tuomioistuimen valvonnan kohteena, ja tässä yksilöinnissä on otettava huomioon asianomaisen alan ominaisuudet ja erityispiirteet (ks. vastaavasti tuomio 5.9.2012, parlamentti v. neuvosto, C-355/10, EU:C:2012:516, 67 ja 68 kohta).

84 Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissio voi täsmentää lainsäätämisjärjestyksessä annettua toimea, kunhan sen antaman täytäntöönpanotoimen säännökset ovat yhtäältä lainsäätämisjärjestyksessä hyväksytyn toimen keskeisten yleistavoitteiden mukaisia ja toisaalta kyseisen toimen täytäntöönpanon kannalta tarpeellisia tai hyödyllisiä, eikä niillä täydennetä tai muuteta kyseistä toimea edes siltä osin kuin on kyse sen muista kuin keskeisistä osista (ks. vastaavasti tuomio 15.10.2014, parlamentti v. neuvosto, C-65/13, EU:C:2014:2289, 45 ja 46 kohta).

85 On todettava, että kyseisiä vaatimuksia on nyt käsiteltävässä tapauksessa noudatettu.

86 Kuten muun muassa asetuksen N:o 714/2009 johdanto-osan ensimmäisestä perustelukappaleesta ja asetuksen 2019/943 johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee, mainituilla asetuksilla on tavoitteena luoda sähkön sisämarkkinat, jotka perustuvat rajat ylittävää sähkön kauppaa koskeviin oikeudenmukaisiin sääntöihin, jotta kilpailua sähkön sisämarkkinoilla voidaan

parantaa. Asetus 2017/2195 liittyy tämän tavoitteen saavuttamiseen, mistä ovat osoituksena sen johdanto-osan ensimmäinen ja kymmenes perustelukappale, joista ilmenee, että kyseisellä asetuksella pyritään tasesähkömarkkinoiden yhdistämiseen, jota olisi helpotettava perustamalla yhteisiä eurooppalaisia kauppapaikkoja täysin toimivien ja yhteisten energian sisämarkkinoiden luomiseksi.

87 Kuten unionin tuomioistuimella on ollut tilaisuus korostaa, kieltäytymällä Euroopan talousalueesta (ETA) tehdystä sopimuksesta Sveitsin valaliitto päätti olla sitoutumatta sellaisen yhtenäisen, yhteismarkkinat sisältävän taloudellisen kokonaisuuden luomiseen, joka perustuu jäsenvaltioiden yhteisiin sääntöihin, minkä sijaan se piti parempana unionin ja sen jäsenvaltioiden kanssa tietyillä aloilla tehtäviä kahdenvälisiä sopimuksia. Sveitsin valaliitto ei siksi liittynyt osaksi unionin sisämarkkinoita (tuomio 12.11.2009, Grimme, C-351/08, EU:C:2009:697, 27 kohta ja tuomio 7.3.2013, Sveitsi v. komissio, C-547/10 P, EU:C:2013:139, 78 ja 79 kohta).

88 On siis todettava, että Sveitsissä toimivien siirtoverkonhaltijoiden sulkeminen asetuksessa 2017/2195 tarkoitettujen kauppapaikkojen ulkopuolelle – sillä muistutuksella, että vaihtoehtoinen kahdenvälinen järjestely on edelleen mahdollinen – on täysin perusteltua, kun otetaan huomioon asetuksen N:o 714/2009 tavoitteet ja erityisesti sisämarkkinoiden luomista koskeva tavoite.

89 Tältä osin on todettava, että ensimmäinen asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 kohdassa esiin tuoduista kahdesta tilanteesta koskee nimenomaan sitä tilannetta, jossa Sveitsin valaliiton kanssa tehdään kahdenvälinen sopimus edellä 87 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla, koska se koskee sitä mahdollisuutta, että Sveitsin ”kansallisessa lainsäädännössä pannaan täytäntöön sähkömarkkinoita koskevan unionin lainsäädännön keskeiset säännökset ja että unionin ja Sveitsin välisestä sähköyhteistyöstä on tehty hallitustenvälinen sopimus”.

90 Lisäksi on muistutettava, että toinen asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 kohdassa esiin tuotu tilanne koskee sitä mahdollisuutta, että ”Sveitsin jättäminen kauppapaikkojen ulkopuolelle voi johtaa sellaisiin Sveitsin kautta kulkeviin suunnittelemattomiin fyysisiin sähkövirtauksiin, jotka voivat vaarantaa alueen sähköjärjestelmän käyttövarmuuden”. On todettava, että salliessaan poikkeuksellisesti Sveitsin mahdollisuuden osallistua yksipuolisesti kauppapaikkoihin verkon käyttövarmuuteen liittyvistä syistä komissio ainoastaan antaa edellä 84 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetun ”tarpeellisen tai hyödyllisen” säännöksen, koska se sovittaa yhteen sen, ettei Sveitsi ole mukana sisämarkkinoilla, ja tarpeen varmistaa verkon käyttövarmuus ja luotettavuus, mikä ilmeni läpileikkaavasti asetuksesta N:o 714/2009 ja sisältyy myös asetukseen 2019/943.

91 Komission harkintavallasta tehdä asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu päätös on todettava, ettei se ole ristiriidassa asetuksella 2017/2195 olevan täytäntöönpanosäädöksen luonteen kanssa. Tämä harkintavalta liittyy nimittäin erottamattomasti niiden kysymysten tutkimiseen, voiko Sveitsin poissulkeminen johtaa Sveitsin kautta kulkeviin suunnittelemattomiin fyysisiin sähkövirtauksiin, voiko alueen sähköjärjestelmän käyttövarmuus vaarantua ja ovatko sveitsiläisten siirtoverkonhaltijoiden oikeudet ja velvollisuudet yhdenmukaisia unionissa toimivien siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja vastuiden kanssa. Se ei rinnastu edellä 82 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuun poliittisen valinnan tekemiseen.

92 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei komissio ylittänyt täytäntöönpanovaltansa rajoja antamalla asetuksen 2017/2195.

93 Kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

Kanneperusteen toinen osa

94 Kantaja väittää, että asetus 2017/2195 on ristiriidassa asetuksen 2019/943 3 artiklan h ja i alakohdan sekä saman asetuksen 6 artiklan 3 kohdan kanssa siltä osin kuin kantaja suljetaan siinä aFRR-kauppapaikan ulkopuolelle.

95 Ensinnäkin asetuksen 2019/943 3 artiklan otsikko on ”Sähkömarkkinoiden toimintaa koskevat periaatteet”, ja se kuuluu sähkömarkkinoihin sovellettavia yleisiä sääntöjä koskevaan II lukuun. Kyseisessä säännöksessä säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden, sääntelyviranomaisten, siirtoverkonhaltijoiden, jakeluverkonhaltijoiden, markkinaoperaattoreiden ja valtuutettujen operaattoreiden on varmistettava, että sähkömarkkinoiden toiminnassa noudatetaan seuraavia periaatteita:

– –

h) sähkömarkkinoilla ja niihin liittyvillä palvelumarkkinoilla on asteittain poistettava tarjousalueiden tai jäsenvaltioiden välisiin rajat ylittäviin sähkönsiirtoihin ja rajat ylittäviin liiketoimiin kohdistuvia esteitä;

i) markkinasäännöissä on määrättävä alueellisesta yhteistyöstä silloin kuin se on tuloksellista;

– –”

96 On todettava, että asetuksen 2017/2195 1 artiklassa säädetty siirtoverkonhaltijoiden, jotka voivat mahdollisesti osallistua aFRR-kauppapaikkaan, soveltamisalan rajoittaminen ei ole ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa. Kyseiseen kauppapaikkaan osallistuminen ei nimittäin ole ainoa keino asetuksen 2019/943 3 artiklan h alakohdassa mainitun tavoitteen saavuttamiseksi. Tältä osin on riittävää korostaa, että sähkön siirtoverkon käyttöä koskevista suuntaviivoista 2.8.2017 annetun komission asetuksen (EU) 2017/1485 (EUVL 2017, L 220, s. 1) 13 artiklassa säädetään nimenomaisesti, että ”kun synkronialueeseen kuuluu sekä unionin että kolmannen maan siirtoverkonhaltijoita, kaikkien unionin siirtoverkonhaltijoiden kyseisellä synkronialueella on 18 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta pyrittävä tekemään sellaisten kolmannen maan siirtoverkonhaltijoiden kanssa, joita tämä asetus ei sido, sopimus, joka muodostaa perustan käyttövarmuuteen liittyvälle yhteistyölle niiden kanssa ja jossa vahvistetaan menettelyt, joiden mukaisesti kolmannen maan siirtoverkonhaltijat voivat noudattaa tämän asetuksen mukaisia velvollisuuksia”.

97 Samoin on niin, että vaikka asetuksen 2019/943 3 artiklan i alakohtaan sisältyvää alueellisen yhteistyön tavoitetta voidaan tulkita siten, että se sisältää yhteistyön kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa, kuten muun muassa asetuksen 2019/943 johdanto-osan 70 perustelukappaleessa korostetaan verkon käyttövarmuuden osalta, tällainen yhteistyö ei välttämättä edellytä pääsyä asetuksessa 2017/2195 tarkoitettuihin kauppapaikkoihin, vaan sitä voidaan tehdä myös unionin siirtoverkonhaltijoiden ja asianomaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoiden välisten sopimusten muodossa, kuten edellä 96 kohdassa mainitusta asetuksen 2017/1485 13 artiklasta ilmenee.

98 Toiseksi asetuksen 2019/943 6 artiklan 3 kohdassa täsmennetään, että ”tasehallintamarkkinoilla on varmistettava käyttövarmuus ja sallittava samalla alueiden välisen kapasiteetin mahdollisimman laaja käyttö ja tehokas jakaminen eri aikaväleillä”. On kuitenkin mainittava, että tämä tavoite on sovitettava yhteen sen, että saman asetuksen 1 artiklan c alakohdan mukaan tarkoituksena on myös ”vahvistaa oikeudenmukaiset säännöt rajat ylittävää sähkön kauppaa varten”, ja sen, että Sveitsi ei osallistu sisämarkkinoille, kanssa. Edellä 90 ja 91 kohdassa jo esitettyjä syitä vastaavista syistä tällainen yhteensovittaminen toteutetaan nimenomaan asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 ja 7 kohdalla, jossa säädetään kantajan mahdollisuudesta osallistua aFRR-kauppapaikkaan verkon käyttövarmuuteen liittyvistä syistä ja unionissa ja Sveitsissä toimivien siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien yhdenmukaisuuden varmistamisesta samassa yhteydessä.

99 Näin ollen myös kanneperusteen toinen osa on hylättävä.

Kanneperusteen kolmas osa

100 Kantaja katsoo, että jos asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 ja 7 kohtaa on tulkittava siten, että komissio voi niiden nojalla evätä kantajan osallistumisen tasehallinnan kauppapaikkoihin siinäkin tapauksessa, että Sveitsin valaliiton ja unionin välillä tehtäisiin sopimus, SEUT 218 artiklan 6 kohdan nojalla annettu neuvoston päätös sopimuksen tekemisestä saattaisi menettää vaikutuksensa.

101 Nyt käsiteltävä kanneperuste perustuu siten olettamaan, jonka mukaan siinä tapauksessa, että Sveitsin valaliiton ja unionin välillä tehdään sopimus, komissio voi estää sen, että kyseinen sopimus tuottaa vaikutuksia, olemalla tekemättä asetuksen 2017/2195 1 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua päätöstä.

102 On kuitenkin todettava, että tällainen olettama on virheellinen.

103 SEUT 216 artiklan 2 kohdan mukaan unionin tekemät kansainväliset sopimukset sitovat unionin toimielimiä, joten ne ovat ensisijaisia unionin toimiin nähden (ks. tuomio 21.12.2011, Air Transport Association of America ym., C-366/10, EU:C:2011:864, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

104 Lisäksi on muistutettava, että kansainvälisen sopimuksen määräyksellä on välitön oikeusvaikutus, jos se sanamuotonsa sekä sopimuksen tarkoituksen ja luonteen huomioon ottaen sisältää selvän ja täsmällisen velvoitteen, jonka täytäntöönpano tai oikeusvaikutusten syntyminen ei edellytä muita toimenpiteitä (ks. vastaavasti tuomio 30.9.1987, Demirel, 12/86, EU:C:1987:400, 14 kohta ja tuomio 13.9.2018, Gazprom Neft v. neuvosto, T-735/14 ja T-799/14, EU:T:2018:548, 150 kohta).

105 Joka tapauksessa on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun kyseessä olevalla alalla on olemassa unionin lainsäädäntöä, unionin tekemien kansainvälisten sopimusten ensisijaisuudesta johdetun oikeuden teksteihin nähden seuraa, että viimeksi mainittuja on tulkittava niin pitkälti kuin mahdollista tällaisten sopimusten mukaisesti (ks. tuomio 22.11.2012, Digitalnet ym., C-320/11, C-330/11, C-382/11 ja C-383/11, EU:C:2012:745, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

106 Tästä seuraa, että vaikka kansainvälisen sopimuksen määräys, jossa määrätään Sveitsin osallistumisesta, ei täyttäisi edellä 104 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä täsmennettyjä edellytyksiä, komissio ei voisi jättää ottamatta huomioon kyseisen sopimuksen olemassaoloa.

107 Kanneperusteen kolmas osa on näin ollen hylättävä.

Kanneperusteen neljäs osa

108 Kantaja väittää, että asetus 2017/2195 on sähköenergiaan sovellettavan vapaakauppasopimuksen 13 artiklan 1 kohdan vastainen sähköenergian tuonnin määrällinen rajoitus. Se väittää, että edellytykset, joiden täyttyessä 13 artiklan 1 kohtaan voidaan vedota unionin tuomioistuimissa, täyttyvät. Koska asetuksella 2017/2195 estetään kantajaa tekemästä tarjouksia aFRR-kauppapaikan välityksellä – vaikka kyseisessä asetuksessa säädetään, että tasesähköä voidaan vaihtaa unionissa ainoastaan tasehallintapaikoilla –, kyseinen asetus on kantajan mukaan ristiriidassa vapaakauppasopimuksen 13 artiklan 1 kohdan kanssa. Lisäksi mitään vapaakauppasopimuksen 20 artiklan mukaista yleiseen turvallisuuteen liittyvää oikeuttamisperustetta ei kantajan mielestä voida soveltaa.

109 Vapaakauppasopimuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaan ”uusia tuonnin määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä ei oteta käyttöön yhteisön ja Sveitsin välisessä kaupassa”.

110 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että kanneperusteen tämä osa on hylättävä ilman, että on tarpeen tutkia, voidaanko asetuksen 2017/2195 laillisuutta arvioida vapaakauppasopimuksen 13 artiklan kannalta.

111 Aluksi on mainittava, että unionin oikeuden oikeussäännöille, mukaan lukien sisämarkkinoita koskevat perussopimuksen määräykset, joihin SEUT 28 artikla kuuluu, annettua tulkintaa ei voida automaattisesti soveltaa vapaakauppasopimuksen 13 artiklan 1 kohdassa olevien käsitteiden ”määrällinen rajoitus” ja ”vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet” tulkintaan, koska itse sopimuksessa ei ole tätä koskevia nimenomaisia määräyksiä (ks. vastaavasti tuomio 9.2.1982, Polydor ja RSO Records, 270/80, EU:C:1982:43, 14–16 kohta; tuomio 12.11.2009, Grimme, C-351/08, EU:C:2009:697, 29 kohta ja tuomio 24.9.2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, 44 kohta). Vapaakauppasopimuksessa ei kuitenkaan ole tällaisia määräyksiä.

112 Edellä 86 ja 87 kohdassa jo esitetyistä syistä asetuksen 2017/2195 johdanto-osan ensimmäisestä ja kymmenennestä perustelukappaleesta yhdessä luettuina ilmenee, että yhteisten kauppapaikkojen perustaminen liittyy sähkön sisämarkkinoiden toteuttamiseen eli sellaisten yhteisten sääntöjen, joihin Sveitsin valaliitto ei ole liittynyt, koska Sveitsin valaliitto on päättänyt suosia unionin ja sen jäsenvaltioiden kanssa tietyillä aloilla tehtäviä kahdenvälisiä järjestelyjä, noudattamiseen perustuvaan yhdennettyyn taloudelliseen kokonaisuuteen.

113 Kuten komissio väittää kirjelmissään, vapaakauppasopimuksen tavoitteena ja päämääränä, sellaisina kuin ne on ilmaistu sopimuksen 1 artiklassa, on ”edistää keskinäisen kauppavaihdon laajentamisella Euroopan talousyhteisön ja Sveitsin valaliiton välisten taloudellisten suhteiden sopusointuista kehitystä”. Vapaakauppasopimuksen tavoitteena ei sitä vastoin ole sellaisen talousalueen luominen, jolla on yhdenmukainen sääntely-ympäristö.

114 Tästä seuraa, että kantajan sulkemista aFRR-kauppapaikan ulkopuolelle ei voida pitää vapaakauppasopimuksen 13 artiklassa tarkoitettuna tasesähkön tuonnin määrällisenä rajoituksena tai vaikutukseltaan vastaavana toimenpiteenä.

115 Joka tapauksessa on niin, ettei kantajan tarvitse noudattaa samoja yhteisiä sääntöjä kuin unionin siirtoverkonhaltijoiden, eikä sen näin ollen voida katsoa olevan unionin siirtoverkonhaltijoiden tilanteeseen rinnastettavassa tilanteessa sähkön sisämarkkinoiden luomista koskevaan tavoitteeseen nähden. Kantaja ei siis voi tehokkaasti vedota siihen kohdistuvaan mielivaltaiseen syrjintään.

116 Kanneperusteen neljäs osa on siten hylättävä.

Kanneperusteen viides osa

117 Kantaja väittää lähinnä, että jos asetusta 2017/2195 on tulkittava siten, että siinä suljetaan pois kantajan osallistuminen aFRR-kauppapaikkaan, kyseinen asetus on selvästi vastoin kansainvälisessä tapaoikeudessa vahvistettua ennalta varautumisen periaatetta, jota unionin on noudatettava SEU 3 artiklan 5 kohdan nojalla. Se korostaa, että tämä kansainvälisen tapaoikeuden sääntö edellyttää, ettei sen aluetta käytetä muiden valtioiden oikeuksien vastaisiin tekoihin. Nyt käsiteltävässä asiassa komissio laiminlöi sen mukaan selvästi velvollisuutensa noudattaa vaadittua huolellisuutta estääkseen merkittävien vahinkojen aiheutumisen Sveitsin alueella niiden sen kautta kulkevien lukuisten suunnittelemattomien fyysisten sähkövirtausten, joita aFRR-kauppapaikka voi ilman kantajan mukanaoloa toimiessaan aiheuttaa, sekä ylikuormitusvaikutusten ja niiden kielteisten seurausten vuoksi.

118 Aluksi on muistutettava, että – kuten SEU 3 artiklan 5 kohdasta ilmenee – unioni edistää osaltaan kansainvälisen oikeuden tarkkaa noudattamista ja kehittämistä. Niinpä silloin, kun se antaa toimen, sen on noudatettava koko kansainvälistä oikeutta, myös kansainvälistä tapaoikeutta, joka sitoo unionin toimielimiä (ks. tuomio 21.12.2011, Air Transport Association of America ym., C-366/10, EU:C:2011:864, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

119 Tältä osin pitää paikkansa, että Kansainvälinen tuomioistuin on jo Corfu Channel -asiassa 9.4.1949 antamastaan tuomiosta (Yhdistynyt kuningaskunta v. Albania, Kok. 1949, s. 22) lähtien korostanut yleisinä ja tunnustettuina periaatteina ”jokaisen valtion velvollisuutta olla käyttämättä aluettaan toimiin, jotka ovat ristiriidassa muiden valtioiden oikeuksien kanssa”. Kansainvälinen tuomioistuin muistutti tämän tapaoikeuteen perustuvan säännön olemassaolosta muun muassa Uruguayjoen sellutehtaita koskevassa asiassa 20.4.2010 antamassaan tuomiossa (Argentiina v. Uruguay, Kok. 2010, s. 45 ja 46, 101 kohta), josta ilmenee lähinnä, että kansainvälisen oikeuden oikeussubjektia koskee velvollisuus noudattaa asianmukaista huolellisuutta, kun se käyttää oikeuksiaan.

120 Toiseksi vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että yksityisen mahdollisuus vedota kansainvälisen tapaoikeuden periaatteeseen saadakseen unionin tuomioistuimet tutkimaan unionin toimen pätevyyden edellyttää yhtäältä sitä, että näin voidaan kyseenalaistaa unionin toimivalta antaa kyseinen toimi, ja toisaalta sitä, että kyseessä oleva toimi saattaa vaikuttaa oikeuksiin, joita yksityisellä on unionin oikeuden perusteella, tai luoda hänelle unionin oikeuteen perustuvia velvoitteita (ks. vastaavasti tuomio 21.12.2011, Air Transport Association of America ym., C-366/10, EU:C:2011:864, 107 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

121 Käsiteltävässä asiassa ei voida sulkea pois sitä, että nämä kaksi edellytystä täyttyvät kantajan osalta.

122 Yhtäältä on kiistatonta, että Sveitsi kuuluu Manner-Euroopan synkronialueeseen ja että se on maantieteellisesti de facto unionin jäsenmaiden ympäröimä. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna voitaisiin katsoa, että ennalta varautumisen periaate voi saattaa kyseenalaiseksi unionin toimivallan antaa lainsäädäntöä, joka voi vaikuttaa koko mainittuun synkronialueeseen, Sveitsi mukaan lukien.

123 Toisaalta on niin, että koska kantaja on Sveitsin ainoa sähköverkonhaltija, voitaisiin katsoa, että asetuksella 2017/2195 luodaan sille edellä 120 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuja velvoitteita, jos sen osallistumattomuudesta aFRR-kauppapaikkaan seuraisi, että sen on toteutettava toimenpiteitä suunnittelemattomiin fyysisiin sähkövirtauksiin reagoimiseksi.

124 Kolmanneksi on kuitenkin todettava, että koska kansainvälisen tapaoikeuden periaate ei ole yhtä täsmällinen kuin kansainvälisen sopimuksen määräys, tuomioistuimen harjoittaman valvonnan on välttämättä kohdistuttava yksinomaan siihen, ovatko unionin toimielimet kyseessä olevan toimen antaessaan arvioineet kyseisten periaatteiden soveltamisedellytyksiä ilmeisen väärin (ks. tuomio 21.12.2011, Air Transport Association of America ym., C-366/10, EU:C:2011:864, 110 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

125 Tämän kolmannen edellytyksen ei sitä vastoin voida katsoa täyttyvän.

126 Yhtäältä on niin, että – kuten edellä 96 ja 97 kohdassa jo todettiin – unionin oikeudessa säädetään asetuksen 2017/1485 13 artiklan välityksellä nimenomaisesti sopimusten tekemisestä unionin siirtoverkonhaltijoiden ja kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoiden välillä silloin, kun ne toimivat samalla synkronialueella. Tästä seuraa, että se, ettei kantaja osallistu aFRR-kauppapaikkaan, ei mitenkään sulje pois kantajan ja unionin siirtoverkonhaltijoiden välistä yhteistyötä verkon käyttövarmuuden osalta synkronialueella, vaan tällaista yhteistyötä pyritään päinvastoin edistämään.

127 Toisaalta, kuten edellä 90 kohdassa jo korostettiin, on muistutettava, että asetuksen 2017/2195 1 artiklan 6 ja 7 kohdassa säädetään kantajan mahdollisuudesta osallistua aFRR-kauppapaikkaan siinä tapauksessa, että komissio katsoo, että ”Sveitsin jättäminen kauppapaikkojen ulkopuolelle voi johtaa sellaisiin Sveitsin kautta kulkeviin suunnittelemattomiin fyysisiin sähkövirtauksiin, jotka voivat vaarantaa alueen sähköjärjestelmän käyttövarmuuden”, ja edellyttäen, että sveitsiläisten siirtoverkonhaltijoiden oikeudet ja vastuut ovat yhdenmukaisia unionissa toimivien siirtoverkonhaltijoiden oikeuksien ja vastuiden kanssa.

128 Näin ollen ei voida katsoa, että komissio olisi rajoittamalla aFRR-kauppapaikkaan osallistumisen lähtökohtaisesti unionin siirtoverkonhaltijoihin jättänyt ilmeisellä tavalla noudattamatta unionissa vaadittavaa huolellisuusvelvoitetta, joka perustuu tapaoikeuden sääntöön, johon kantaja vetoaa.

129 Näin ollen viides osa ja näin ollen käsiteltävä kanneperuste ja kanne kokonaisuudessaan on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

130 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan ACERin oikeudenkäyntikulut tämän vaatimusten mukaisesti.

131 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Komissio vastaa siten omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Swissgrid AG vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) oikeudenkäyntikulut.

3) Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Škvařilová-Pelzl Nõmm Steinfatt

Kukovec Meyer

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä lokakuuta 2025.

Allekirjoitukset